

Наша громада – єдина родина

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
І.П. Котляревський.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ПРО ЖИТТЯ НАШОГО КРАЮ

№3 2 ЛЮТОГО 2018 РОКУ

Як зробити дитинство щасливим

Після створення Білоцерківської ОТГ у Бірківському НВК переробили дах.

Коли заходить мова про Бірківський навчально-виховний комплекс, усі, з ким доводилося спілкуватися, характеризують його як напрочуд позитивний і світлий. Ідеться не про великі вікна в класах, а про особливу атмосферу, що панує в стінах

комплексу Ольга Дмитрівна Товкач – справжній голова цієї великої та дружної родини, визнаний лідер, який уміє і похвалити, й підбадьорити, й мотивувати до активних дій.

Ольга Дмитрівна очолює заклад із 2000 року й не приховує: донедавна

Кухар Олена Василівна Любченко на оновленому харчоблоці.

закладу. 19 працівників навчально-виховного комплексу – це справжні ентузіасти, захоплені своєю роботою. І педагоги, й допоміжний персонал разом роблять усі справи: з любов'ю облаштовують приміщення та навколишню територію, готують і проводять змістовні заходи для дітей... Приміром, оригінальні малюнки на стінах (їх створила вчителька образотворчого мистецтва Ірина Анатоліївна Кагірова, надзвичайно творча особистість) у вільний від роботи час по черзі розфарбовували техробітніці, вчителі й навіть директорка.

Директор навчально-виховного

свої зусилля колектив спрямовував переважно на подолання побутових проблем. Головною називає протікання покрівлі. Дощі, а згодом сніг на даху обов'язково призводили до протікання покрівлі. Спочатку на стелі в спортзалі, потім у коридорі та класах, розташованих на другому поверсі, з'явилися руді плями, які збільшувалися й мокрили. Нерідко вода буквально струменіла чи капала, й тоді всією школою під ці струмочки підставляли відра, тази... Директорка писала листи в районні інстанції, оббивала владні кабінети, й кілька разів школі виділяли кошти та частково міняли руберойд на

Заступник директора Бірківського НВК Надія Іванівна Мацько показує малюнки Ірини Кагірової.

даху. Проте невдовзі все починалося спочатку... Причиною затікання води фахівці назвали помилку будівельників в облаштуванні даху під час зведення школи.

Сьогодні всі ці неприємності вже в минулому. Торік у закладі зробили капітальний ремонт, при цьому не латали покрівлю, як раніше, а повністю змінили її конструкцію. А ще замість старих дерев'яних вікон поставили сучасні пластикові, що значно зменшило тепловитрати. На черзі – утеплення стін скловатою. Білоцерківська сільська рада розробила та подала проект на участь у обласному конкурсі з енергозбереження. Його визнали одним з кращих, тож уже цього року сільрада отримує співфінансування з обласного бюджету.

Проводячи екскурсію закладом, заступник директора Надія Іванівна Мороз із гордістю показує харчоблок, а точніше, два: у школі й дитячому садочку. В обох повністю замінили обладнання, інвентар, тож обидві кухні сяють новизною й чистотою.

Після створення Білоцерківської ОТГ такі разючі зміни відбулись і в інших навчальних закладах. Приміром, у Балаклівській школі після капітального ремонту обладнали дошкільне відділення із затишними спальними та ігровими кімнатами для малечі. Школу ж перепрофілювали на навчально-виховний комплекс. А ще перекрыли дах котельні, відремонтували спортзал, теж замінили вікна й повністю осучаснили харчоблоки. Чого варті лише металеві столи для приготування їжі: зручні й гігієнічні.

– Коли члени делегації з Сумської області побачили шкільний харчоблок, – розповідає в.о. старости Анатолій Вільховий, – то були неабияк вражені. Такого, запевнили гості, вони не бачили навіть за кордоном!

– Лише за минулий рік сільська рада виділила на освітню галузь майже 17,5 млн грн, – інформує т.в.о. начальника відділу освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради Володимир Павленко. – Значна частина цих сум була спрямована саме на ремонт навчальних закладів. І ці роботи продовжуватимуться й надалі. Цього року, приміром, маємо закінчити ремонт дитсадка «Берізка» в с. Поділ.

Зізнаюсь: коли близько року тому вперше побувала в дитсадку, де велися ремонтні роботи, була приголомшена значними обсягами, які треба було виконати. І оптимізм сільського голови Івана Лещенка, який подумки вже бачив, як відремонтоване приміщення наповнюють веселі дзвіночки діти, видавався трохи дивним. Та зараз будівельники перейшли до опоряджувальних робіт, тож будівля більше не справляє гнітюче враження. Мимоволі переймаєшся захопленням, причому не лише від масштабів зробленого, а й від наполегливості та одержимості працівників сільської ради, котрі дбають про маленьких членів своєї громади і роблять їхнє дитинство по-справжньому щасливим.

Зінаїда МАТЯШОВА,
журналістка.
Фото автора.

Актуально

До сталого енергетичного розвитку

26 січня в Білоцерківській громаді з робочим візитом перебувало керівництво Фонду «Регіональний центр економічних досліджень та підтримки бізнесу». Гості та господарі – голова громади Іван Лещенко, виконуючі обов'язки старости, працівники виконавчого комітету – обговорювали запровадження автоматизованої системи енергомоніторингу на території громади. Та найбільшим надбанням для сільської ради стане розроблений за підтримки експертів Фонду «План дій сталого енергетичного розвитку та клімату до 2030 року», який у подальшому розглядатиме Європейська комісія.

Нагадаємо, що 15 листопада 2017 року Білоцерківська об'єднана територіальна громада приєдналася до європейської ініціативи «Угода мерів» для розвитку «зеленої» економіки, зменшення викидів CO² та широкого впровадження енергоефективних проектів та заходів.

Ірина БЕРЕЗОВА.

Обговорювали проблеми ветеранів

23 січня відбулася нарада Білоцерківського сільського голови з виконуючими обов'язки старости та головами ветеранських організацій сіл Білоцерківки, Поділу, Балаклії, Бірки. Поручувалося чимало питань, зокрема робота ветеранських організацій. Учасники наради звернули увагу на необхідність обстеження умов проживання одиноких, немічних та тяжкохворих пенсіонерів, особливо в зимовий період.

Також сільський голова зобов'язав учасників наради вітати вдома ветеранів, яким виповнилося 80 років. Були напрацьовані єдині вимоги до привітання інших пенсіонерів. У зв'язку з тим, що районну газету «Рідний край» випишують далеко не всі жителі громади, вирішили організувати привітання ювілярів та публікацію співчуттів у газеті Білоцерківської об'єднаної територіальної громади «Наша громада – єдина родина», зокрема, вітати учасників АТО, учасників бойових дій на території інших держав, ліквідаторів аварій на ЧАЕС зі знаменними днями народження, інших членів громади – з круглими датами, починаючи з 60 років.

Ольга КОНОНЕНКО,
голова ради ветеранської організації
Білоцерківської громади.

Подяка

21.09.2017 р. нашу сім'ю спіткало горе. Усе заготовлене на зиму сіно для годівлі худоби згоріло. На допомогу нам прийшло ТОВ «Білагро», яке очолюють Віктор Володимирович Кордубан і Юрій Володимирович Кордубан. Товариство забезпечило нас сіном. Широ дякуємо за чуйність і фінансову підтримку.

Ганна ГОДОВИЧ,
мати п'ятих дітей,
с. Поділ.

Вітаємо наших спортсменів!

Команда Білоцерківської ОТГ з тенісу взяла участь у районних змаганнях і вдало виступила. Ольга Копін завоювала друге місце серед жінок, Вячеслав Дубовик і Анатолій Трусколо – перше й друге місце серед чоловіків. У результаті наша команда має друге місце. Так тримати!

До уваги небайдужих

Віднедавна на території нашої громади почала діяти благодійна організація «Міжнародний благодійний фонд Мрія». Її метою є акумулювання коштів для надання благодійної допомоги фізичним особам, територіальним громадам, неприбутковим організаціям, а також розвиток і підтримку цих сфер у спільних інтересах. Усі небайдужі члени громади, меценати, підприємці можуть долучитися до збору коштів.

Банківські реквізити:
Отримувач: Міжнародний благодійний фонд Мрія,
р/р 26007054615900
МФО 331401 в ПГРУ ПАТ КБ ПриватБанк
ОКПО 41872406.

Білоцерківську школу реконструюють

Такою Білоцерківську школу уявляють архітектори.

Єдиний заклад у Білоцерківській громаді, який не зазнав такої разючої реконструкції – Білоцерківська загальноосвітня школа. Але це зовсім не означає, що сільрада забула про неї.

– Реконструкцію Білоцерківської школи ми дещо відклали, бо вона вимагає значно більше зусиль і коштів, ніж інші заклади, – пояснює голова Білоцерківської сільради й колишній випускник цієї школи Іван Лещенко. – Заклад нині функціонує в приміщенні, зведеному Полтавським земством ще на початку ХХ століття. Будували тоді на совість, але час бере своє. Сільрада вже має кілька проектів реконструкції, які на наше прохання виготовили фахівці. Кожен проект по-своєму цікавий, після довгих обговорень ми спинилися на одному з них. Він передбачає розширення закладу, побудову сучасного спортивного комплексу й водночас зберігає первісний архітектурний ансамбль будівлі.

Іван Лещенко: «Реформа освіти стосується не лише матеріальної бази. Передусім має змінитися зміст освітнього процесу, підходи до нього, фінансування»

Євросоюз допомагає нашій державі запроваджувати реформи в різних галузях. Зокрема, в Україні діє міжнародний проект «Підтримка децентралізації в Україні». У його рамках нещодавно стартував пілотний проект із децентралізації освіти. Поки що його впроваджуватимуть у чотирьох областях: Полтавській, Житомирській, Запорізькій та Івано-Франківській. Для участі в ньому на конкурсній основі відібрали кілька громад, зокрема й Білоцерківську ОТГ.

Протягом 9–16 грудня 2017 року робоча група з Полтавщини (до неї увійшли представники Департаменту освіти і науки Полтавської облдержадміністрації, Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського та по одному представнику від кожної громади, яка бере участь у пілотному проекті) відвідала Ополеське воєводство Республіки Польща. Враженнями від побаченого ділиться Білоцерківський сільський голова Іван Лещенко.

– Ми відвідали практично всі види навчальних закладів, які діють

у Польщі, – розповідає Іван Васильович. – Це звичайна початкова школа, навчальний комплекс (початкова школа плюс дитсадок), навчальний комплекс соціальних шкіл (освіта для дітей із інвалідністю), виправно-терапевтичний комплекс (там навчаються діти, які скоїли правопорушення), Регіональний центр розвитку освіти (аналог нашого Інституту післядипломної освіти педагогічних працівників).

– Що найбільше вразило?

– Якщо відверто, поїздка вкотре переконала, що наша українська освіта має багато позитивного. У чому ми не поступаємося Польщі, іншим європейським країнам. Тому не варто сліпо наслідувати все, що є на Заході.

Практично кожен клас кожного освітнього закладу Польщі оснащений сучасною мультимедійною технікою, інтерактивними дошками, відповідною комп'ютерною технікою. Протягом останніх двох років ми теж намагаємося значно покращити матеріальну базу освітніх закладів нашої територіальної громади. При цьому варто зазначити, що поляки не викидають грошей на вітер. Наприклад, у Регіональному центрі розвитку освіти створено чудові класи-лабораторії з фізики, хімії тощо. Учні з сусідніх шкіл звозять сюди, щоб провести експериментальні дослідження. Тобто витратити мільйони гривень і створювати такі лабораторії в кожній школі задля кількох уроків на рік не варто. Простіше (й дешевше) підвезти учнів.

Але реформа освіти стосується не лише матеріальної бази. Передусім має змінитися зміст освітнього процесу, підходи до нього, фінансування.

Ми відвідали неpubлічну школу, яка не є ні приватним, ні державним навчальним закладом. Засновником такої установи може бути педагогічний колектив або громадська організація. Непублічна школа фінансується коштом освітньої субвенції та може отримувати благодійні внески від підприємців і будь-яких інших структур. Наприклад, ту школу, яку ми відвідали, свого часу хотіли закрити. Однак місцеві жителі не погодилися з таким рішенням і зареєстрували громадську організацію. Також узяли на себе частину фінансування.

Правда, у нашій державі створити подібний заклад неможливо, бо субвенція, яка надається освітнім закладам, не поширюється на приватні або недержавні школи. У Польщі ж фінансують не заклад, а навчання кожної конкретної дитини. Там немає кількісних критеріїв: якщо у школі п'ять учнів, то субвенції не дамо. Державне фінансування розраховується залежно від кількості учнів, місцевості, в якій розташована громада, типу школи та кваліфікації вчителів. При цьому освітня субвенція є загальним доходом громади. Та й загалом

освітня субвенція в Польщі не має цільового призначення. Кошти, які виділяє держава, входять у загальний фонд доходів громади.

– Тобто отримані на освіту кошти можна використати на дорожки?

– Відповідно до чинного законодавства – так. Але ніхто не обділяє коштами освітні заклади. Також частину фінансової підтримки школи отримують із європейських фондів, беручи участь у різному виді конкурсів проектних заявок.

– І все ж, є щось, що Вам би хотілося перейняти в наших сусідів?

– Безперечно, польська система освіти має багато позитивного. У кожному воєводстві є куратор – представник Міністерства освіти. Але він контролює лише результати навчання в школах, забезпечує дотримання держаних стандартів освітнього рівня в навчальних закладах країни, які, в свою чергу, мають цілковиту автономію. Кожен заклад має свій Статут, де докладно розписані обов'язки й права учнів, учителів. І всі зобов'язані чітко дотримуватися цього документу. Наприклад, у більшості статутів заборонено під час занять користуватися мобільними телефонами.

Директори шкіл вільні у підборі учительських кадрів, а вчителі – у виборі підручників та освітніх програм. Польські педагоги відпрацьовують 18 навчальних годин або 40 робочих годин на тиждень, складають авторські програми, пишуть проекти на конкурси європейських грантів, постійно підвищують кваліфікацію та займаються самоосвітою. При цьому середня заробітна плата вчителя становить 4277 злотих. У вчителя-стажера це 2717 злотих, у штатного вчителя – 3900 злотих, у дипломованого вчителя – 5000 злотих.

Та найбільше мені імпонує те, що в рамках воєводства чи окремої громади заклади освіти, культури (зокрема музеї, публічні бібліотеки), туристичні організації працюють на єдиний освітній простір. Мишу зазначити, що в нашій громаді створювати єдиний освітній простір почали завдовго до цієї ознайомчої поїздки – практично одразу після створення Білоцерківської ОТГ, тобто з 2016 року. Ми прекрасно розуміємо, що забезпечити належне виховання наших дітей можна тільки спільними зусиллями батьків, педагогів, представників органів влади, працівників бібліотек, сільських клубів чи будинку культури. У нас одна мета: виховати справжніх патріотів України, нашої громади, і задля її досягнення маємо діяти гуртом, підставляти один одному плече.

– Дякую за розмову.

Розмовляла Зінаїда МАТЯШОВА.

«Маленький ерудит» завітав до «Дюймовочки»

У Білоцерківському дошкільному навчальному закладі (дитячому садку) «Дюймовочка» виховуються і навчаються 37 допитливих і кмітливих малят. Вихователі готують для них цікаві заняття, рухливі ігри та прагнуть, щоб маляти щодня отримували нові враження.

Нещодавно вихователі Дубовик С.О. та Копін О.О. провели інтелектуально-патріотичне змагання «Маленький ерудит» серед вихованців груп «Дюймовочка» та «Веселка». Святово прикрашена групово-кімната, поважне журі, схвильовані вболівальники зустріли десяткох учасників конкурсу. На маленьких ерудитів чекали сім випробувань на логічне мислення, креативні здібності, знання та таланти.

Надзвичайно цікаво було послухати, що б зробили малята для рідного села, якби стали Президентом України. Ці дитячі мрії спільні для всіх дітей України: мир, затишна домівка, гарні іграшки й багато квітів, які вони хочуть бачити всюди! Щирі слова дітей про любов до свого села зворушили всіх присутніх. Саме діти – майбутнє нашої громади, це їм відстоювати та примножувати здобутки нашої незалежності!

Змагання було цікавим і веселим, а його переможцями стали Анна Ісаєнко Владислав Гнідаш.

Наталія СУЛИМЕНКО,
завідувачка Білоцерківського
ДНЗ «Дюймовочка».

Я – козацького роду

Ми, українці, живемо на своїй Богом даній та прекрасній землі. Були в нас часи розквіту, були й часи занепаду, були радісні часи та часи смутку. Та куди б нас доля не закинула, в якій би ми сторони не проживали, у нас не відібрати козацької звитяги. І про неї потрібно пам'ятати, дізнаватись нове, пишатись тим, що уже знаємо. З цією метою колектив Шкільного порталу напередодні Дня козацтва запровадив національно-патріотичний конкурс під назвою «Я – козацького роду!»

Конкурс проходив під гаслом «Козацькому роду нема переводу!» та містив різноманітні завдання, переважно з історії України. Вони подавались завдяки комп'ютерній програмі, яка була завантажена на сайті Шкільного порталу в конкурсний день. На виконання завдань відводилося 60 хвилин. Після цього доступ до програми закривався.

На шляху до майбутньої професії

Від професії, яку обирає людина, залежить її соціальний статус, матеріальне становище та особистісний розвиток. Завдання школи – допомогти випускникам у непростому й важливому виборі. Нещодавно учні 9 та 11 класів на уроці основ здоров'я здійснили профорієнтаційну екскурсію до Великобагачанської філії Полтавського обласного центру зайнятості. Щиро зустріли школярів директор центру Федір Васильович Верховінін та провідний фахівець Тетяна Василівна Даценко.

Під час екскурсії майбутні випускники не лише ознайомилися зі структурними підрозділами центру, а й дізналися багато нового про сучасні професії, пройшли комп'ютерне тестування з метою професійного самовизначення.

Валентина ДЕМОЧКО, вчитель біології та хімії
Білоцерківської ЗОШ І-ІІІ ступенів.

Людмила ПИЛИПЕНКО,
директор Подільської ЗОШ І-ІІ ступенів.

У ЖИТТІ ДОПОМАГАЛИ ДОБРОТА Й ОПТИМІЗМ

Йому випала вкрай непроста доля, сповнена нелегких життєвих випробувань, але вони не зломали чоловіка, не озлобили. Навпаки, сповнили милосердям, співчуттям до інших. Можна тільки дивуватись і силі духу, й величезній жазі до життя, й невичерпному оптимізму, які дозволили Григорію Петровичу Гамалі з честю витримати всі незгоди. І зараз, у свої 95 років, він бадьориться, посміхається, жартує. От тільки про пережите згадує вкрай неохоче...

Односельці характеризують Григорія Петровича Гамалю як доброзичливого, чуйного, привітного й працьовитого чоловіка, причому наголошують передусім на його доброті. Григорій Гамала тривалий час працював на керівних посадах у радгоспі «Великобагачанський» і нерідко змушений був застосовувати до підлеглих методи впливу. У різних, часом непростих ситуаціях він не втрачав людяності й нікого не скривдив, не образив.

Народився Григорій Гамала 5 лютого 1923 року в Білоцерківці, а дитинство провів у с. Бірки, де жили дідусь і бабуся й куди невдовзі переїхала мама. У 1938 році радянська влада примусово переселяла людей із хуторів та зганяла в колгоспи. Їхню хату активісти розвляли, й хлопець з матір'ю залишилися без даху над головою. Мама пішла жити до двоюрідного брата, а він, щоб не бути зайвим, поїхав у Дніпропетровськ навчатись у механічному технікумі. Та через рік технікум перепрофілювали в ремісниче училище, й він знову опинився без даху над головою.

Юнак пішов працювати на завод та вступив у вечірній технікум. Прокидався на світанку, поспішав на роботу, а після напруженого робочого дня їхав на заняття. У гуртожиток повертався хіба що переночувати. І так щодня. Траплялося, що засинав у трамваї й прокидався

Привітати ветерана прийшли сільський голова І. В. Лещенко і в.о. старости Н. П. Падалій.

ся, коли той приїжджав у депо...

Коли почалася війна, Григорій та його друзі вирішили вступити на курси при Нікопольському авіаклубі й стати льотчиками. Проте наш земляк не поїхав медичну комісію. Повернувшись із Нікополя в Дніпропетровськ, а заводу вже немає – його евакуювали. Поїхав у Бірки до матері...

Уже наступного дня отримав повістку у військкомат. У серпні 1941 року та-

ких, як він, новобранців – ненавчених, не озброєних, не здатних протистояти професійній армії – зібрали в с. Затін. Військові командири теж не знали, як зупинити ворога, що робити з новобранцями. А командування про них наче забуло. Тим часом німці стрімко наступали. Коли вони підійшли впритул до Псла, солдати просто розбіглися. Так для Григорія Гамалі закінчилася служба в армії й почалося життя в окупації.

Утім, це було не життя, а виживання: напівголодне існування, постійний страх за долю рідних... У травні 1942 року поліцаї почали ловити молодь і примусово відправляти на роботу в Німеччину. Одного разу прийшли й за Григорієм. Невільників привезли в Багачку, потім – у Гоголеве. Звіди в переповнених вантажних вагонах доправили в Німеччину.

Григорія відібрали для роботи на шахті. Жили бранці в таборі за колючим дротом, звідки їх ганяли на важку й виснажливу роботу. Їсти давали лише каву на сніданок, варену брукву в обід і суп із гнилих овочів увечері. І чверть буханки хліба на день. Від виснаження багато людей хворіло й помирало. Багатьох наглядачі карали та вбивали за найменшу провину. Тож і не дивно, що Григорій та ще кілька невольників вирішили втекти з табору. Упевненості додавало те, що група бранців, зробивши дірку в огорожі, все ж вирвалася на волю. Коли за кілька днів їх так і не повернули в табір, Григорій із товаришами вночі непомітно пролізли в ту дірку.

Вони уникали людних місць і намагалися нікому не потрапити на очі. Їх вираховували за слідами, які лишилися на припорошеній снігом землі. Група поліцаїв і так званих гітлерюген зненацька наскочила й доправила в поліцію. Звіди їх відправили в тюрму, де вони зустріли попередню групу втікачів, а за кілька днів – ще одну групу з їхнього табору.

Усіх доправили в концентраційний табір Бухенвальд, після якого Г. Гамала змінив ще три табори. І скрізь бачив знущання, приниження, смерть... Пригадує, як у одному таборі розважалися вартові на вежах: кидали в натовп буханець хліба, а коли голодні люди намагались його підібрати, відкривали вогонь із автоматів. Як він вижив у нелюдських умовах, і сам дивується. Коли у 1945

році англійські війська зайшли на територію концтабору, він уже не міг піднятися. Це, зрештою, його й урятувало. Бо ті, хто міг ходити, пішли добувати їжу й невдовзі померли у страшних муках. А його та інших хворих лікарі годували поступово.

Після цього був ще один табір – репатріантів у радянській зоні. Людям, які побували на території ворога (нехай навіть у рабстві), радянська влада не довіряла й ретельно перевіряла. Зрештою, юнака призвали в армію та направили в робочий батальйон. Солдати відбудовували зруйновані ворогом міста і села. Важка це була служба: виснажлива фізична робота зранку й до вечора, в мороз і спеку, спартанські умови проживання, сувора дисципліна. Тож коли у 1946 р. отримав відпустку й приїхав додому, домовився про навчання в Красногорівському технікумі. На підставі довідки з технікуму його й демобілізували з армії.

Але навчатись юнакові не довелося: родина дуже бідувала, й він пішов працювати в місцевий колгосп. Був хіміком на цегельному заводі, фуражиром на фермі, а потім тривалий час працював бригадиром на качатнику. У 1983 р. досяг пенсійного віку, але вийшов на пенсію лише через 10 років.

Григорій Петрович пригадує, як разом із уже покійною дружиною Галиною Іванівною в повоєнні роки зводили хату в с. Вишняки. Тоді тут будувалося чимало молоді, село було гомінким, веселим. Нині ж проживає всього 27 душ.

Привітати Г. П. Гамалю з днем народження завітали Білоцерківський сільський голова І. В. Лещенко та в.о. старости Н. П. Падалій. Вони побажали ветерану здоров'я, щастя, благополуччя та всіх гараздів. І, звичайно ж, не втрачати притаманного йому оптимізму!

Зінаїда МАТЯШОВА,
журналістка.

Володар «залізних душ»

Будинок Григорія Івановича Бондаря у Подолі знають усі. Він привітно світить вікнами і звеселяє око ошатною огорожею.

На порозі дому нас радо зустрічає господаря Ніна Костянтинівна і запрошує до хати. У домівці тепло і затишно, пахне хлібом. Затишок такий можуть створити лише працюючі жіночі руки. Та сьогодні мова піде про господаря двору – Григорія Івановича, якому 5 лютого виповнюється 80 років. Ювіляр бадьориться, щиро посміхається і радіє гостям. І розпочинає невимущену розмову, пронизану боєм спогадів про дитинство і юність, обпалені війною.

Коли почалася війна, Гриші було лише 3 роки. Батька забрали на фронт, він його не пам'ятає зовсім. У 1943 році зенітник Бондар Іван Григорович пропав безвісті. Той день, коли принесли похоронку, видався найстрашнішим для дружини і сина. Залишилася мати у 27 років солдатською вдовою. Усю любов, піклування жінка віддала єдиному синові.

Дитяча пам'ять мало що зберегла про ті страшні далекі часи. Але все ж таки дещо про війну Гриша запам'ятав. Коли німці відходили, то спалили майже всі хати в с. Поділ. На щастя, їхня хата вціліла, але теличку, яка згодом була б їхньою годувальницею, забрали.

У 1946 році хлопець пішов до школи. Мати зранку й до пізнього вечора пропадала в колгоспі, тож уся хатня робота лягала на худенькі плечі хлопця. Пам'ятає, як удвох із двоюрідною сестрою Вірою орали город. Віра поганяла коней, а Гриша йшов за плугом. Сестра була молодшою на 5 років, тож важку роботу він брав на себе.

Поступово країна залікувала рани, завдані війною. Хлопець міцнів, набирився сили. Навчався добре, був здібним і дисциплінованим учнем, а ще мав неабиякий хист до техніки. Тож після закінчення 10 класу військомат направляє його на навчання до Полтави в автошколу. Після її закінчення Григорій працює водієм у рідному колгоспі.

У 1957 році юнака забирають у морфлот. Служили тоді 4 роки. Був старшиною команди гідроакусти-

Г. І. Бондар.

ків, мав звання «старшина першої статті». Матері від командира військової частини неодноразово приходили листи-подяки за належне виховання сина.

Відслуживши, повернувся до рідного села, пішов працювати водієм у колгосп. А невдовзі подався на навчання до Хорольського технікуму механізації сільського господарства. Згодом відповідальному і вмілому юнаку довірили посаду завідувача колгоспними гаражами, а пізніше став працювати інженером. Майже 3 роки працював у Великобагачанській райсільгосптехніці старшим інженером-технологом. Та доля знову привела до рідного села. І яку б посаду не займав: був завмайстером чи інженером, уся його доля пов'язана з технікою, яку він любив, мабуть, більше, ніж себе.

«Механік від Бога», – любовно називали його

колеги по роботі, односельці. Кожен гвинтик, кожен механізм відчував Григорій Іванович, бо добре знав, що колгоспна техніка повинна бути справною і вчасно вийти в поле. До його думки прислухалися, його поважали як знаючого, вмілого механіка-професіонала, до нього зверталися за порадою.

Життя Григорія Івановича минало в колгоспі серед мовчазних механізмів, суворох і неговірких трактористів та веселих і дотепних шоферів. Його по праву можна назвати володарем «залізних душ». На заслужений відпочинок вийшов у 1998 році. Та й на пенсії його руки не знали втоми: господарювали вдома, давали всьому лад.

Хто знає, як склалася б його доля, якби у далекому 1961 році в колгоспну бухгалтерію не приїхала на практику весела кароока дівчина Ніна. Вона

одразу ж припала до серця юнакові. А після того, як дівчина закінчила Красногорівський технікум, молодята побралися. І з того часу вони разом ось уже 56 років. Разом збудували хату, народили та виховали двох синів, посадили сад.

Ніна Костянтинівна завжди поряд зі своїм чоловіком. Вона ніжно торкається його чола, бере його руку в свою й до цього часу називає не інакше, як «мій Гриша». І слова ці вимовлені з такою любов'ю і теплотою, з такою ніжністю і щемом, що мимоволі захоплюєшся цією немолодою парою, яка кризь роки пронесла і зберегла в своїх серцях щире почуття любові одне до одного, свою вірність і відданість.

Особлива гордість у батьків – це їхні діти. Два сини – як два соколи. Старший Станіслав закінчив Харківське військово-училище і служив у Санкт-Петербурзі, де проживає й зараз. А молодший син Юрій, як і батько, має хист до техніки, тому навчався в Харківському технікумі механізації, проживає в Харкові. Григорій Іванович та Ніна Костянтинівна мають двох онучок та внука, одну правнучку. Не часто діти й онуки приїжджають у гості, але батьки радіють будь-якій звістці від них і весь час виглядають їх із далеких доріг.

Односельці поважали і поважають Григорія Івановича за його професіоналізм, уміння, порядність, сумлінність. Нікому не відмовив ні в чому, нікого не скривдив, усім намагався допомогти. І зараз залишається привітним, щирим у спілкуванні з людьми. Тому й цінують його сусіди, часто допомагають. Слова вдячності говорить Григорій Іванович на адресу Олексія Веретельника та Ніни Неогард, бо діти та онуки далеко, а гарний сусід завжди поруч.

Дорогий Григорію Івановичу, ми зичимо Вам міцного здоров'я, миру та спокою. Нехай Господь дарує Вам многі літа, а діти та онуки – свою любов і повагу. Нехай Ваші дні будуть сонячними, зігріті родинним теплом, підтримкою друзів і знайомих. З роси та води Вам!

Надія ДОБРОСКОК,
в.о. старости сіл Поділ, Огірівка.

Відзначили День Соборності

Вітаємо!

Дні народження відзначають члени
нашої громади:

1 лютого

ОЛЕФІР ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ
(с. Бірки) – 65 років;
РИСИЧ ТЕРЕСА ІВАНІВНА
(с. Поділ) – 60 років;

2 лютого

ШЕПЕЛЬ ОЛЕНА АНТОНІВНА
(с. Красногорівка) – 65 років;

4 лютого

ІСАЄНКО ОЛЬГА ФЕДОРІВНА
(с. Балаклія) – 66 років;

5 лютого

ГАМАЛЯ ГРИГОРІЙ ПЕТРОВИЧ
(с. Бірки) – 95 років;**БОНДАР ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ**
(с. Поділ) – 80 років;**ОНИЩЕНКО ВІКТОР ІВАНОВИЧ**, учасник
бойових дій (с. Білоцерківка) – 50 років;
БАРБОВСЬКА ОЛЬГА МИХАЙЛІВНА
(с. Сидорівщина) – 50 років;

6 лютого

КАЛЕНІЧЕНКО ВІРА ПЕТРІВНА
(с. Поділ) – 75 років;**ГРИГОРЕНКО ГРИГОРІЙ ПЕТРОВИЧ**
(с. Поділ) – 70 років;**МАХНО МАРІЯ МИХАЙЛІВНА**
(с. Красногорівка) – 65 років;

8 лютого

НЕЧАЙ ЛІДІЯ ГРИГОРІВНА
(с. Білоцерківка) – 70 років;

9 лютого

КАТРУША ІВАН ФЕДОРОВИЧ
(с. Балаклія) – 81 рік;

10 лютого

ЛОБУР ВАЛЕНТИНА ВОЛОДИМИРІВНА
(с. Балаклія) – 76 років;

11 лютого

ЛОМАКА СВІТЛАНА ТИХОНІВНА
(с. Коноплянка) – 55 років;

13 лютого

МАЦЬКО ЛЮБОВ ЛУКІВНА
(с. Балаклія) – 85 років;**ДЗЮБА ВАЛЕНТИНА АНДРІЙВНА**
(с. Красногорівка) – 70 років;

14 лютого

ХАРЧЕНКО ЄВГЕНІЯ МИКОЛАЇВНА
(с. Красногорівка) – 70 років;**ГРЕЧКА ВОЛОДИМИР ГРИГОРОВИЧ**
(с. Балаклія) – 60 років;

15 лютого

РИБАЛЬЧЕНКО ВІРА ПРОХОРІВНА
(с. Красногорівка) – 80 років;**СУХОМЛИН СЕРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ**,
учасник АТО (с. Красногорівка) – 40 років.

Виконком Білоцерківської сільської ради та односельці щиро вітають іменинників і зичать міцного здоров'я, безмежного людського щастя, невичерпної енергії, здійснення всіх задумів, добра й благополуччя.

Нехай життя квітне цвітом,
І день народження приходить знов і знов,
А доля хай дарує з кожним роком
Міцне здоров'я, щастя і любов.

Хай Мати Божа вас оберігає,
Від зла, хвороби і журби,
Нехай Господь доброти послає
Сьогодні, завтра і завжди.

Так відзначали День Соборності у Бірківському НВК.

Свято у Білоцерківці.

Однією з найважливіших подій в історії України є проголошення 22 січня 1919 року Акту возз'єднання Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки. З нагоди цієї дати щорічно відзначають День Соборності.

У клубних та бібліотечних закладах Білоцерківської ОТГ від-

булася ціла низка заходів інформаційного, просвітницького та виховного характеру: урок пам'яті «Вона – наш витвір, наша мрія, соборна, вільна Україна» (Огіривська бібліотека-філія), виступи лекторських груп «Єдність народу – запорука благополуччя і добробуту держави» (Подільська бібліо-

тека-філія), виховна година «Моя Україна – єдина і неподільна» (Балакліївська бібліотека-філія), «Незалежна, самостійна, суверенна...» (Красногорівська бібліотека-філія), «Собор свободи нам серце зігриває» (Бірківська бібліотека-філія). Про останній хотілося б розповісти докладніше.

До святкування Дня Соборності у Бірках готувалися всією громадою на чолі з в. о. старо-

сти села Ніною Петрівною Падалій. А організатором виступила сільський бібліотекар Зоя Миколаївна Зленко. До підготовки долучився майже весь педагогічний колектив Бірківського навчально-виховного комплексу на чолі з директором закладу Ольгою Дмитрівною Товкач. Класну кімнату, де проводили захід, святково прикрасили яскраво вишитими рушниками, плакатами, картою України, на якій жовто-блакитною стрічкою у вигляді серця було умовно об'єд-

нано НРУ і ЗУНР. Педагоги Наталя Олександрівна Слуківська, Тетяна Миколаївна Філенко та Надія Іванівна Мацько разом із учнями проникливо і трепетно виконали пісню «Молитва за Україну».

Оригінальним був святковий захід «Суверенній Україні нині слава і повік» у Білоцерківці. Його разом підготували працівники Білоцерківського будинку культури (директор – Наталя Андріївна Лук'янець) та учні й педагоги Білоцерківської ЗОШ І-ІІІ ступенів (директор – Вікторія Василівна Городнича). Учителю історії Геннадій Іванович Пицьок розповів про історичний факт злуки українського народу, його значення для подальшого формування української державності. Учні, які відвідують гурток художнього читання та вокальний, танцювальний гурток, що працюють при будинку культури (керівники: Аліна Михайлик, Світлана Грищенко, Наталя Лук'янець), представили глядачам змістовну тематичну програму. Танцювальні й пісенні композиції, декламування віршів та прози в поєднанні зі сценічними костюмами створили в залі атмосферу єдності, патріотизму та гордості за свою країну.

Завдання освіти – навчити, а завдання культури – розвинути творчі здібності. Тож тільки спільними зусиллями школи і будинку культури ми маємо виховати справжніх патріотів Білоцерківської ОТГ, якими б пишалися і які були б корисні громаді. Прикладами такої співпраці якраз і є наші спільні заходи, в яких залюбки беруть участь діти, і які з цікавістю відвідують дорослі.

Наталія ЛУК'ЯНЕЦЬ,
завідуюча сектором культури і туризму
Білоцерківської сільської ради.

Святкували всією школою

У Красногорівській ЗОШ до Дня Соборності провели захід «Моя єдина Україна». На святі прозвучали патріотичні пісні, вірші. Учні 1 класу представили композицію «Прапор України», а старшокласники – композицію «Україна – це ми». Як фінальний акорд свята всі разом виконали Гімн України.

Ланцюг єднання, стіннівки, флешмоб...

22 січня, в День Соборності, ранок у Балакліївському навчально-виховному комплексі розпочався з традиційного гуртування в живий ланцюг як символ духовної спільноти українців, як запоруку існування єдиної України.

Відчуттю важливості свята єдності та державності сприяв виховний захід «Соборність України – історія і сучасність», на якому учні та вчителі перегорнули сторінки минувшини, ознайомилися з історією виникнення Дня Соборності України, читали вірші, викону-

вали Гімн України, презентували стіннівки. На завершення взяла участь у флешмобі «Ми всі українці – єдина сім'я».

Єдність і свобода робить нас гідними нащадками наших батьків. Будемо з трепетом зберігати цей безцінний скарб. Віримо, що наші вихованці стануть справжніми патріотами держави, ім'я якої – Україна!

Алла АНДРОЩУК,
заступник директора з навчально-виховної роботи
Балакліївського НВК.

Вихованці Балакліївського НВК на святі.

Три літери вкупі вмістили
Історії України і розбрат, і силу,
Буремні роки й рішучість завзяту
Здобути нам волю та землі з'єднати.

Народ український не хоче війни,
Не хоче, щоб гинули доньки й сини.
Боротись нелегко, та задля мети
Ми будемо мужньо стояти завжди.

Немарно під Крутами згинули хлопці
На небі їх душі – землі охоронці.
Їх приклад і подвиг осяє віки,
У висі небесній їм світять зірки.

Вікторія НАЗМЄЄВА,
учениця 9 класу Балакліївського
навчально-виховного комплексу.